دادگای فیدڕاڵی بڕیاری کۆتاییهێنان بە کارەکانی پەرلەمان و گۆڕینی حکومەت بە کاربەڕێکەری دەدات

ئەمڕۆ دووشەممە، دادگای فیدڕاڵی، بڕیاری کۆتاییهێنانی بە کارەکانی پەرلەمان و گۆڕینی حکومەت بە کاربەڕێکەری دا، لەکاتێکدا ئاماژەی بەوەدا کە سەرۆک کۆمار وەک یەکێک لە دوو لایەنی دەسەڵاتی جێبەجێکردن، بەردەوام دەبێت لەسەر ئەرکەکانی تا دوای کۆتاییهاتنی هەڵبژاردنەکانی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێ.

دادگاکە لە ڕاگەیەندراوێکدا کە دەستی موتەڵیع کەوتووە، ڕایگەیاند: "دادگای باڵای فیدڕاڵی، ئەمڕۆ دانیشتنی خۆی بە سەرۆکایەتی مونزیر ئیبراهیم حسێن و بە ئامادەبوونی تەواوی ئەندامان لە دادوەرانەوە بەست و بڕیاری لێکدانەوەی خۆی بە ژمارەی (213 / ئیتیحادی / 2025) لە 17 / 11 / 2025 دەرکرد، بە پشتبەستن بە داوای سەرۆک کۆمار بۆ لێکدانەوەی ماددەی (56)ی دەستووری کۆماری عێراق بۆ ساڵی 2005، و بڕیاری لێکدانەوەکە ئەم پرەنسیپانەی خوارەوەی لەخۆگرت:

پرەنسیپەکانی بڕیاری لێکدانەوەکە

* 1- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە سەرۆکی کۆماری عێراق دەسەڵاتی داواکردنی

لێکدانەوەی بەڵگە و ماددە دەستوورییەکان لەم دادگایە هەیە، لەوانە ماددەی (56)، کە دەڵێت: (یەکەم: ماوەی خولی هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەران چوار ساڵی ڕۆژمێرییە، بە یەکەم دانیشتنی دەست پێ دەکات و بە کۆتایی ساڵی چوارەم تەواو دەبێت. دووەم: هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێ چل و پێنج ڕۆژ پێش کۆتاییهاتنی خولی هەڵبژاردنی پێشوو ئەنجام دەدرێت)، بە پشتبەستن بە حوکمەکانی ماددەی (7)ی پەیڕەوی ناوخۆی دادگای باڵای ئیتیحادی ژمارە (1)ی ساڵی 2025 و ئاماژەدان بە ماددەی (4)ی هەمان پەیڕەو، چونکە یەکێکە لەو لایەنانەی تێیدا ناویان هاتووە، بۆیە بڕیار درا بە قبوڵکردنی داوای لێکدانەوەکە بە شێوەی شێوەیی (شکلا).

* 2- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە ئەو وەسفەی کە بەسەر کاری هەردوو دەسەڵاتی یاسادانان و جێبەجێکردندا دەچەسپێت و سروشتی دەسەڵاتەکانی کە دەتوانن جێبەجێی بکەن، لە ڕۆژی دەنگدانی گشتی بە هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێ، بە گشتی دەکەوێتە چوارچێوەی کاربەڕێکەری کاروباری ڕۆژانە و گۆڕینی دەسەڵاتەکان لە تەواوەتییەوە بۆ سنووردار.

* 3- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی لە خوێندنەوەی دەقە دەستوورییەکان کە لە دەستووری کۆماری عێراق بۆ ساڵی 2005 هاتوون، پێی وایە دەقی ماددەی (56 / یەکەم و دووەم) دەقێکی حاکمە، کە ماوەی خولی هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی بە چوار ساڵی ڕۆژمێری دیاریکردووە کە بە یەکەم دانیشتنی ئەنجومەنی نوێنەران بە سەرۆکایەتی بەتەمەنترین ئەندام دەست پێ دەکات، بە بانگهێشتی سەرۆک کۆمار بە فەرمانێکی کۆماری، و بە کۆتایی ساڵی چوارەم کۆتایی دێت.

* 4- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە ئەو ڕۆژەی هەڵبژاردنی گشتی بۆ ئەندامەتی ئەنجومەنی نوێنەران تێیدا ئەنجام دەدرێت، وەک سنوورێکی جیاکەرەوە دادەنرێت لە نێوان شەرعییەتێکی کۆتاییهاتوو و یەکێکی نوێبووەوەدا، و بەم شێوەیە وەرگێڕانی کردەیی فکرییەتەکە کە سیستەمی حوکمڕانی لە عێراقدا لەسەر بنەمای گواستنەوەی ئاشتیانەی دەسەڵات وەستاوە و گەل سەرچاوەی دەسەڵات و شەرعییەتەکەیەتی و دەبێت حوکمڕانی لە سندووقەکانی دەنگدانەوە سەرچاوە بگرێت لە چوارچێوەی ماوەی

دەستووری ڕووندا.

* 5- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە ئەو ڕێژەیی هەڵبژاردنی گشتی بۆ ئەندامەتی ئەنجومەنی نوێنەران تێیدا ئەنجام دەدرێت، بە کۆتایی سروشتی خولی هەریەک لە ئەنجومەنی نوێنەرانی پێشوو و ئەنجومەنی وەزیرانی لە دروستبوو دادەنرێت، و شەرعییەتی سیاسی هەردووکیان کۆتایی پێ دێت، تەنها بە هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێ، ئەمەش بە بەهێزکردنی شەرعییەتی دەستووریی دامەزراوە هەڵبژێردراوەکانە، و بە ڕێگریکردنە لە قۆرخکردنی دەسەڵات یان درێژکردنەوەی بەبێ پشتگیری دەستووری.

* 6- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە ڕێگە نادرێت بە هیچ لایەنێک سنووری ماوە دەستوورییەکان کە لە دەستووری کۆماری عێراق بۆ ساڵی 2005 هاتوون، ببەزێنێت، چونکە تێپەڕاندنیان بە واتای: تێپەڕاندنی ئیرادەی گەل دێت کە ئەم ماوانەی لە سەرەتا و کۆتاییدا جێگیر کردووە کاتێک لە ڕێگەی ڕاپرسی گشتییەوە لەسەر سەرجەم ماددەکان، لەوانە ماددەی (56)ی دەستوور، ڕەزامەندی داوە، کە بە یاسای باڵا و سەروەر لە عێراقدا دادەنرێت و پابەندکەرە لە سەرجەم ناوچەکانیدا بەبێ هیچ جیاوازییەک.

* 7- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە، لە ڕۆژی دەنگدانی گشتی بۆ هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێوە، هەموو ڕێکارێک کە دەسەڵاتی یاسادانان یان دەسەڵاتی جێبەجێکردن کە نوێنەرایەتی دەکرێت لەلایەن ئەنجومەنی وەزیرانەوە، دەیگرێتەبەر، دەبێت بکەوێتە چوارچێوەی چەمکی کاربەڕێکەری کاروباری ڕۆژانە، ئەگەرنا هیچ پشتگیرییەکی لە دەستوور و یاساوە نییە، و کاریگەرییەکانی بە نەبوو هەژمار دەکرێن.

* 8- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە کاتێک دەنگدەر دەنگی خۆی بە کەسێک دا کە بە نوێنەرایەتی خۆی لە ئەنجومەنی نوێنەران هەڵیبژارد، ئەوە بەم شێوەیە مەبەستێکی دیاریکراوی لە ڕووی ماوەوە پێداوە، و ئەم مەبەستە بە کۆتایی هاتنی ماوەی تەرخانکراوی لە دەستووردا کە چوار ساڵی ڕۆژمێرییە، کۆتایی دێت.

* 9- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە ڕێژی دەنگدانی گشتی بە هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێ بە واتای کۆتاییهاتنی ماوەی ئەنجومەنی نوێنەرانی پێشوو و کۆتاییهاتنی دەسەڵاتی لە دانانی یاساکان و کارەکانی چاودێری لەسەر کارکردنی دەسەڵاتی جێبەجێکردن لە ڕووی کردەییەوە دێت، و گۆڕینی دەسەڵاتەکانی ئەنجومەنی وەزیران لە دەسەڵاتی تەواوەتییەوە بە دەسەڵاتی سنووردار لە کاربەڕێکەری کاروباری ڕۆژانەدا کە نوێنەرایەتی دەکرێت لە وەرگرتنی ئەو بڕیار و ڕێکارانەی کە دواخستنیان قبوڵ ناکرێت، کە دەبنە هۆی دڵنیابوون لە بەردەوامبوونی کاری دامەزراوەکانی دەوڵەت و خزمەتگوزارییە گشتییەکان بە ڕێکوپێکی و بەردەوامی، و واژۆکردنی پەیماننامە و ڕێککەوتننامە نێودەوڵەتییەکان و مۆرکردنی گرێبەستەکان کە کاریگەرییان لەسەر لایەنی سیاسی، ئابووری و کۆمەڵایەتی وڵات هەیە، ناچنە چوارچێوەی ئەم بڕیار و ڕێکارانەوە، هەروەها پێشنیارکردنی پڕۆژەیاساکان یان بەستنی قەرز یان دامەزراندن لە پۆستە باڵاکانی دەوڵەت یان لەخۆشبوون لێیان یان دووبارە ڕێکخستنەوەی وەزارەت و فەرمانگەکان ناچنە چوارچێوەی ئەمانەوە.

* 10- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە، لە ڕێژی دەنگدانی گشتی بە هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێوە، سەرۆک کۆمار وەک یەکێک لە دوو لایەنی دەسەڵاتی جێبەجێکردن، بەردەوام دەبێت لەسەر ئەرکەکانی تا دوای کۆتاییهاتنی هەڵبژاردنەکانی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێ و کۆبوونەوەی، بە پشتبەستن بە بڕگەکانی بڕگەی (دووەم / ب) لە ماددەی (72)ی دەستووری کۆماری عێراق بە ساڵی 2005

.